

Effectmeting

To be made in Rotterdam

Effectmeting To be made in Rotterdam

Over de oprichting van een designplatform in Rotterdam

1 Korte omschrijving van het advies

Gepubliceerd in juli 2007.

Sinds enige tijd wordt in Rotterdam gesproken over de oprichting van een designplatform. Het onderwerp is aangekaart door Willem Kars, die zich liet inspireren door het Design Platform Eindhoven en door Lucas Verweij, die zich vooral liet leiden door de behoefte aan een masteropleiding voor vormgeving in Rotterdam volgens de meester-gezel-methode.

Met brede steun hebben Kars en Verweij in het voorjaar van 2007 onderzocht op welke wijze een designplatform in Rotterdam vorm zou kunnen krijgen. Daartoe werden drie zogenaamde 'vlagplantsessies' gehouden: netwerkbijeenkomsten waarin de Rotterdamse vormgevingssector aan de hand van thema's werd bevraagd over nut en noodzaak van zo'n platform.

Uit de vlagplantsessies bleek onomstotelijk dat er draagvlak bestaat voor een designplatform in Rotterdam. Kars en Verweij hebben inmiddels een aantal uitgangspunten en een summiere schets voor het platform voorgelegd aan de Task Force Creative Industries van de Economic Development Board Rotterdam. De Kamer van Koophandel ondersteunt hen financieel door vergoeding van de kosten voor de oprichting van een stichting (stichtingskosten) en het verbeteren van de financiële onderbouwing van het plan.

Door aan te geven welke aspecten van een designplatform voor de gemeente Rotterdam van belang zijn en dus niet mogen ontbreken in de opzet hiervan, wil de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur de discussie over deze ontwikkeling juist nu een impuls geven. De tijd is rijp: meer dan ooit staat Rotterdam in de belangstelling als stad waar vormgeving groeit en bloeit.

In dit ongevroegde advies aan het college van Burgemeester en Wethouders toetst de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur de uitgangspunten voor zo'n platform, zoals die uit de vlagplantsessies en uit de summiere schets van Kars en Verweij naar voren zijn gekomen, aan recente beleidsnota's. Op basis van deze toetsing wordt beschreven hoe het programma van eisen voor een designplatform in Rotterdam er concreet zou kunnen uit zien. Tot slot wordt aangegeven op welke manier en onder welke voorwaarden de stad zou kunnen bijdragen aan de totstandkoming van dit platform.

2 Gang door het gemeentelijke apparaat

19 november 2007

De eerste brief over de oprichting van een designplatform is ontvangen.

20 november 2007

Wethouder Economie, Haven en Milieu stuurt namens het College een brief aan de leden van de commissie Economie, Sociale Zaken, Haven Milieu en Vervoer, waarin hij de leden informeert over de oprichting van een designplatform. Het advies wordt hierin genoemd als ondersteunende factor. Verder concludeert de wethouder het volgende: Het oprichten van een Designplatform Rotterdam is in principe een wenselijke ontwikkeling. Het sluit aan bij het huidig cultureel en economisch beleid en bij de ontwikkeling van Rotterdam als creatieve stad. De dienst Kunst en Cultuur en het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam pleiten voor, zoals de initiatiefnemers zelf schrijven, "klein maar overtuigend beginnen". Dat wil zeggen; starten met een activiteitenprogramma voor een aantal jaren. Als de activiteiten voldoende succesvol blijken kunnen het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam of de dienst Kunst en Cultuur ook kijken naar de ondersteuning van een ontmoetingsplaats/huisvesting. In dit stadium wordt dat vooralsnog niet opportuun geacht. De dienst Kunst en Cultuur bereidt in samenwerking met het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam een agendapost voor over dit onderwerp. Indien het designplatform er de komende negen maanden in slaagt de voorgenomen activiteiten op succesvolle wijze uit te voeren, zal ondersteuning vanuit het Programma Creatieve Economie ook in de daarop volgende jaren worden voortgezet, wellicht aangevuld met een structurele bijdrage voor vier jaar uit het cultuurplan.

29 januari 2008

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft op de collegevergadering van

29 januari 2008 ingestemd met de oprichting van een designplatform en besloot het eerste activiteitenprogramma 2007-2008 van het designplatform Rotterdam eenmalig te ondersteunen met € 70.000. Hiervan komt € 50.000 uit het Uitvoeringsprogramma Creatieve Economie van het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam en € 20.000 uit de Rijksgelden voor Beeldende Kunst en Vormgeving van de dienst Kunst en Cultuur. Dit besluit is mede gebaseerd op een advies van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. Dit advies *To be made in Rotterdam* pleit voor de oprichting van een designplatform in Rotterdam. Het werkplan 2007-2008 van het designplatform Rotterdam voorziet in debatten met het publiek, vlagplantsessies met de sector en bijeenkomsten tussen opdrachtgevers, het onderwijs en de designsector.

31 januari 2008

De reactie van het College op het advies is aangeboden.

3 Waarneembare effecten

Het designplatform is opgericht en is semi-actief. Op 31 maart 2008 heeft het designplatform Rotterdam haar vierde Vlagplantsessie georganiseerd, met als thema China.

De website www.designplatformrotterdam.nl zou begin april 2008 worden gelanceerd, maar was toen niet operationeel.

4 Beoordeling

Omdat het advies inspeelde op een bestaande ontwikkeling kan de oprichting niet aan dit advies worden toegeschreven. Wel kan gekeken worden in hoeverre het platform is ingericht conform het door de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur opgestelde programma van eisen. Hoe dan ook, het advies kwam op een goed moment uit in de ontwikkelfase en vóór de ontwerpfase van het designplatform. Het College verwees ernaar in zijn besluitvorming.

Programma van eisen designplatform Rotterdam (ingekort)

- 1 Meetbare economische doelstellingen.
- 2 Een designplatform is geen gemeentelijke dienst, maar komt voort uit de sector zelf.
- 3 Een designplatform is geen ontwerpbureau maar stimuleert contacten tussen ontwerpers en potentiële opdrachtgevers, in samenwerking met de Kamer van Koophandel en het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam.
- 4 Een designplatform is geen masteropleiding voor design, maar levert deskundige input bij de ontwikkeling van curriculae en personele invulling van kwalitatief hoogstaande - en internationaal concurrerende masteropleiding(en) design aan (een van) de Rotterdamse kennisinstituten.
- 5 Een designplatform is zelf geen museum en brengt een continue stroom van actuele artistieke en innovatieve ontwikkelingen in het Rotterdams design onder de aandacht van de diverse doelgroepen.
- 6 Een designplatform baat geen restaurant of feestzaal uit maar kan wel over aanpalende representatieve ruimte(s) beschikken om netwerkbijeenkomsten en - diners te organiseren en om andere representatieve activiteiten voor de (Rotterdamse) designwereld en het bedrijfsleven te entameren.
- 7 Een designplatform verhuurt zelf geen ateliers en werkplaatsen maar verwijst vormgevers die geschikte werkruimte zoeken naar de geëigende kanalen.
- 8 Een designplatform is geen marketingbureau van individuele Rotterdamse ontwerpers en producten, maar vertegenwoordigt de Rotterdamse vormgeving als sector.

5 Vervolgstappen

Het Designplatform Rotterdam moet nu eerst van start. Na een jaar is een evaluatie gewenst.

Aanvullingen maart 2009

In samenwerking met verschillende partijen heeft het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam (OBR), in opdracht van het College, in 2007 een visie opgesteld op het ontwikkelen van de creatieve industrie, voor de periode 2007 - 2010. De Rotterdamse creatieve industrie zal op langere termijn meer en meer

verweven moeten zijn met andere industrieën en zo een stevige en duurzame positie binnen de economie verworven hebben. Het designplatform moet volgens de rapportage 2008 *Creativity starts here* hierin een rol spelen.

Design

Design neemt in het kielzog van architectuur, een steeds belangrijker plaats in in het Rotterdamse creatieve klimaat. Rotterdam is al jaren de vestigingsplaats van een aantal internationaal vermaarde ontwerpers die een aanzuigende werking hebben op jong talent. In de afgelopen twee jaar is ingezet op het beter zichtbaar maken van het ontwerptalent dat Rotterdam in huis heeft. In 2008 waren er Rotterdamse showcases in respectievelijk Antwerpen (Dutch Design Days) en Turijn (Torino World Design Capital). In 2008 zijn ook de fundamenten gelegd voor het uitbouwen van een lokale design community met de oprichting van de stichting Designplatform Rotterdam. De stichting is er in 2008 in geslaagd, dankzij ondersteuning vanuit het programma Creatieve Economie, een aantal inhoudelijk relevante en goed bezochte bijeenkomsten te organiseren. Verder was er vanuit het programma aandacht voor kleinschalige (publieks)evenementen gericht op mode en lifestyle, die voortborduren op het imago van Rotterdam als (jonge) ontwerpstad.

Designplatform Vlagplantsessies

Het Designplatform Rotterdam (DpR) heeft drie vlagplantsessies gehouden met als thema's het belang van China, design en kunsthandel en duurzaamheid. Alledrie de sessies werden goed bezocht door de beoogde doelgroep en telkens bleek uit de evaluaties dat de waardering hoog was.

Designplatform Openbaar debat

In september 2008 heeft Designplatform Rotterdam in samenwerking met Architectuur Instituut Rotterdam (AIR) een debat georganiseerd over de rol van designers bij het vormgeven van de openbare ruimte. Ook deze avond werd goed bezocht.

Designplatform Ontwerpcompetitie

Bij de voorbereiding van de meervoudige opdracht (ontwerpwedstrijd) is gebleken dat er specialisten nodig zijn die er werkelijk toe doen. Het gaat hierbij o.a. om werkzaamheden als het identificeren van mogelijke opdrachtgevers bij actuele onderwerpen, het enthousiasmeren tot deelname en het jureren van inzendingen. Het ontbreken van de mogelijkheid om een financiële vergoeding te geven voor die werkzaamheden bleek een obstakel. Deze activiteit wordt doorgeschoven naar 2009 als Designplatform Rotterdam meer budget heeft door een meerjarensubsidie vanuit het Cultuurplan.

Designplatform Pressure cooker sessie

Deze sessie was gepland voor het najaar 2008 in samenwerking met Syntens. In verband met vele personeelwisselingen bij Syntens is besloten de sessie uit te stellen tot 2009.

Vorbereiding Design showcase (Turijn)

In november was in Turijn in het kader van Torino World Design Capital een Rotterdamse design tentoonstelling te zien met ontwerpen van 15 Rotterdamse ontwerpers, een mix van jong veelbelovend talent en reeds gevestigde namen. De tentoonstelling is samengesteld door de Rotterdamse galerie VIVID en maakte deel uit van de internationale Design Casa tentoonstelling.

Cross-over sessie

Het Designplatform Rotterdam heeft in november de sessie 'gratis tanken' georganiseerd, een sessie met deelnemers uit verschillende werelden: designers, wetenschappers, overheid en industrie. Thema van de avond was duurzaamheid in de scheepsbouw.

Scope productinnovatie ten opzichte van Design

De partijen, betrokken bij dit onderwerp, hebben hier in 2008 geen prioriteit aan gegeven. Het onderwerp komt in 2009 terug in het programma. Dan zal vanuit het programma samen met de Economic Development Board Rotterdam (EDBR) en het Designplatform bekeken worden op welke wijze productinnovatie gestimuleerd kan worden en wat de rol van de overheid hierin is.

Design-evenementen

In 2008 zijn een aantal evenementen financieel en of inhoudelijk ondersteund:

- 3e editie Mode-Marché;
- Bridges to fashion, symposium;
- Afstudeershow Willem de Kooning;
- Art Rotterdam, activiteitenprogramma voor internationale journalisten;
- Onderzoek van de mogelijkheid om Rotterdam seminar te houden tijdens BODW08 in Hong Kong;
- Peek-a-boo Club avonden (vijf kleinschalige netwerkbijeenkomsten rond thema's mode/lifestyle/muziek);
- Twee internationale modeshows van Rotterdamse ontwerpers.

Verder stond in 2008 de aanvraag die het platform in oprichting indiende in het kader van het cultuurplan 2009-2012 centraal. De commissie Debat van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur oordeelde in tegenstelling tot het eerder door de Raad uitgebrachte advies, positief en de gemeenteraad nam dit advies over:

Wij zullen het advies van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur niet volgen en de Stichting Designplatform Rotterdam wel opnemen in het cultuurplan, conform het advies van de commissie Debat. Uit het advies blijkt dat de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur vindt dat culturele doelstellingen ontbreken en acht het Designplatform teveel gericht op de economie. De commissie Debat is echter positief over de debatfunctie. Wij zijn van mening dat het Designplatform juist op het snijvlak van cultuur en economie kan opereren, hetgeen past bij de uitgangspunten van de gemeente voor creatieve economie. Wij zullen het Designplatform opnemen in het cultuurplan voor een bedrag van € 66.000.

Stichting Designprijs Rotterdam

Hoewel de lokale spin off (nog) beperkt is, menen wij dat de Designprijs wel van waarde is voor het designklimaat in de stad en het een bijdrage levert aan de (inter)nationale positie van Rotterdam op het gebied van design en derhalve gecontinueerd zou moeten worden. Daarnaast sluit het aan bij de andere initiatieven op het gebied van vormgeving/design die vanuit het cultuurplan worden gefinancierd (VIVID en Designplatform). Bovendien vormt design een van onze speerpunten in het beleid op het gebied van Creatieve Economie. Wij menen wel dat de lokale spin off en het bereik onder het brede publiek verbeterd zou moeten worden, waar mogelijk in aansluiting op het Designplatform en of andere instellingen in de stad. Wij zullen de stichting Designprijs opnemen in het Cultuurplan voor een bedrag van € 50.000. De beperkte financiële ruimte heeft hierbij een rol gespeeld.

Het designplatform is actief!

Het bestuur van de Stichting Designplatform Rotterdam

Theo Schut, voorzitter. Zelfstandig ondernemer en investeerder als Téo, techniek, economie & organisatie, meer dan 30 jaar ervaring op het raakvlak van economie en techniek vanuit zowel de private als publieke sector. www.theoschut.nl

Leon van Geest, penningmeester. Zelfstandig ontwerper met buro Geest, ondernemer met Rotterdam ByCycle en Rotterdam ArchiGuides.

Lucie Huiskens, bestuurslid. Programmamanager www.creativecomakership.nl een initiatief van Kunstenaars en CO en Kunst & Zaken.

Gabrielle Muris, bestuurslid. Programmamanager RDM Campus. www.rdmcampus.nl

Marcel Vroom, bestuurslid. Directeur MVAVD design. www.marcelvroom.nl

Inmiddels is de website www.designplatformrotterdam.nl operationeel. Hierop zijn naast de geplande activiteiten ook de ambities en de doelstellingen terug te vinden.

- Het bevorderen en versterken van een bloeiend, ondernemend en dynamisch designklimaat in de regio dat ontwerpers en ondernemingen aantrekt én stimuleert.
- Het vergroten van het concurrentievermogen van stad en regio.
- Het versterken van innovatie in Rotterdam op economisch, sociaal én cultureel gebied.
- Rotterdam nationaal en internationaal op de kaart zetten als designregio.
- Netwerken. Designplatform Rotterdam werkt aan de versterking van het designnetwerk en legt daartoe verbindingen met de partners uit de Rotterdamse ontwerpwereld, de (potentiële)

industriële partners, de onderwijswereld en de gemeentelijke diensten die het Designplatform Rotterdam financieel ondersteunen, namelijk het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam, de Kamer van Koophandel en de dienst Kunst en Cultuur.

Design in Rotterdam

Design omvat talrijke disciplines. Het Rotterdams designnetwerk is breed en geschakeerd. Alle ontwerpers en hun zakelijke partners maken er deel van uit. Ook de betrokken opleidingsinstituten en studenten horen daar bij. Designplatform Rotterdam bundelt krachten om de Rotterdamse design community te ondersteunen en uit te laten groeien tot een toonaangevende factor.

Organisatie

Designplatform Rotterdam is een oorspronkelijk initiatief van Willem Kars en Lucas Verweij die met Jeroen Deckers de kern van de organisatie vormen. Het platform beschikt niet over huisvesting en ontwikkelt activiteiten op steeds wisselende lokaties. Het wordt financieel gesteund door bijdragen van OntwikkelingsBedrijf Rotterdam, de Kamer van Koophandel en de dienst Kunst en Cultuur. Voorts zijn een aantal bedrijven bereid gevonden in natura te sponsoren:

Veenmandrukkers, www.veenmandrukkers.nl

Grafisch Papier, www.grafischpapier.nl

TDS Printmaildata, www.tds.nu